

به نام خدا

اظهاری نظر کارشناسی درباره:

«طرح اصلاح جداول شماره (۴) و (۸) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و بودجه سال ۱۳۸۵ کل کشور به منظور تأمین کسری اعتبار دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور» (یک فوریتی)

موضوع طرح

تأمین کسری اعتبارات دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی کشور.

دلایل ارائه طرح

طراحان محترم دلایل زیر را برای ارائه طرح برشمرده‌اند:

۱. کسری شدید اعتبارات دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی کشور،
۲. ناتوانی دانشگاه‌ها در پرداخت حقوق کارکنان و در نتیجه نارضایتی آن‌ها.

اهداف طرح

تأمین کسری اعتبار از طریق برداشت یک میلیارد دلار (معادل ۹,۰۰۰ میلیارد ریال) از حساب ذخیره ارزی و تبدیل آن به ریال برای مقاصد ذیل:

۱. تأمین کسری اعتبارات جاری دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور؛
۲. مطالعه و اجرای بیمارستان‌های جایگزین بیمارستان‌هایی که بیش از ۵۰ سال قدمت دارند؛
۳. تأمین هزینه‌های درمان بیماران که دچار هزینه‌های درمانی تحمل‌ناپذیر هستند؛
۴. تأمین کسری اعتبارات جاری دانشگاهی کشور (برنامه‌های آموزشی و تحقیقاتی).^۱

نظر کارشناسی

۱. اصل پنجاه و دوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، مسئولیت تهیه و پیشنهاد بودجه را بر عهده دولت گذارده است. دولت در صورت کلی خود مترادف با قوه مجریه و در مقام مسئولیت و پاسخگویی منحصر به هیأت وزیران و رئیس جمهور است. اصل مزبور مانع از دخالت مستقیم

۱. جمع اعتبار لازم برای اجرای بند «۱» الی «۴»، ۱۱,۰۰۰ میلیارد ریال است در حالی که سقف اعتبار در نظر گرفته شده برای آن در طرح ۹,۰۰۰ میلیارد ریال ذکر شده است.

قوه مقننه یا درخواست‌های دستگاه‌های اجرایی برای تغییر اعتبارات بودجه‌ای است.

«ایجاد وظایف و خدمات عمومی» در صلاحیت مجلس شورای اسلامی و پس از تصویب آن‌ها، قوه مجریه به سبب ارتباط منظم سازمانی با دستگاه‌ها و وقوف به مسائل اجرایی، نسبت به کسب جواز مالی، عملیاتی و مدیریتی برای انجام این وظایف اقدام می‌نماید. رویه غالب در بیش‌تر کشورها نیز آن است که قوه مجریه با ارائه و توجیه اطلاعاتی راجع به انتخاب‌های خود در پی کسب جواز مالی، عملیاتی و مدیریتی برنامه‌های پیشنهادی باشند در حالی که پارلمان‌ها در جهت کسب اطمینان از دقت و تناسب پیش‌بینی‌ها با نیازهای جامعه و حصول نتایج مورد انتظار تلاش می‌کنند.

از این حیث طرح پیشنهادی با اصل پنجاه و دوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مغایر است. شورای نگهبان قانون اساسی نیز در نظر شماره ۶۶۷۱ خود «تغییر در ارقام بودجه» به وسیله طرح قانونی را با توجه به اصل ۵۲ قانون اساسی امکان‌پذیر ندانسته است. ۲. دولت در لایحه «اصلاح جداول (۴) و (۸) قانون برنامه پنجساله چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و متمم قانون بودجه سال ۱۳۸۵ کل کشور» که اخیراً تقدیم مجلس شورای اسلامی شده است اعتبارات مورد نیاز برای مقاصد طرح حاضر را به شرح زیر پیش‌بینی نموده است:

- افزایش اعتبارات هزینه‌ای دانشگاه‌های علوم پزشکی ۲,۳۲۳/۴ میلیارد ریال
- افزایش اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای فصل بهداشت و سلامت ۲۴/۸ میلیارد ریال
- افزایش اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (ماده (۴۹) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی)

نتیجه‌گیری

با توجه به مفاد بندهای «۱» و «۲» تصویب طرح حاضر توصیه نمی‌شود.